

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1995-1996 (*)

6 SEPTEMBER 1996

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van artikel 249 van het
Wetboek van registratie-,
hypotheek- en griffierechten**

(Ingediend door de heer Rony Cuyt)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Heel wat mensen dragen een voornaam die volkomen uit de tijd is, omdat hun ouders destijds beperkt waren in de keuze van de voornaam op grond van artikel 1 van de wet van 11-12 germinal XI (1803) dat stelde dat alleen de in de verschillende kalenders gebruikelijke namen en de namen van bekende personen uit de oudere geschiedenis als voornamen door de ambtenaren van de burgerlijke stand in hun akten opgenomen mochten worden.

Intussen werd de wet gewijzigd, en zijn enkel voornamen die aanleiding geven tot verwarring, dan wel het kind of derden kunnen schaden, niet toegelaten (artikel 1 van de wet van 15 mei 1987 betreffende de namen en voornamen).

Dit neemt echter niet weg dat nog vele mensen het slachtoffer zijn van de vroegere wettelijke beperking betreffende de voornamen, en meer bepaald door de stricte interpretatie die sommige ambtenaren van de burgerlijke stand hieraan gaven. Heel wat ambtenaren van de burgerlijke stand weigerden de werkelijke keuze van de ouders te nemen in akten, waardoor zij gedwongen waren een andere, veelal ouderwetse naam te kiezen (voor voorbeelden van de stricte interpretatie door de ambtenaren van de burgerlijke stand, zie bijvoorbeeld Antwerpen, 1 oktober 1975, RW, 1975-

(*) Tweede zitting van de 49e zittingsperiode.

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1995-1996 (*)

6 SEPTEMBRE 1996

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'article 249 du Code des
droits d'enregistrement, d'hypothèque
et de greffe**

(Déposée par M. Rony Cuyt)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

De nombreuses personnes portent un prénom complètement démodé, parce que leurs parents étaient limités, dans le choix du prénom, par l'article 1er de la loi des 11-12 germinal an XI (1803), qui prévoyait que les officiers de l'état civil ne pouvaient recevoir dans leurs actes que les noms en usage dans les différents calendriers ainsi que les noms de personnages connus de l'histoire.

Depuis lors, la loi a été modifiée et seuls les prénoms prêtant à confusion ou pouvant nuire à l'enfant ou à des tiers ne peuvent être acceptés (article 1er de la loi du 15 mai 1987 relative aux noms et prénoms).

Il n'en demeure pas moins que de nombreux Belges sont encore victimes des limitations que la loi imposait en ce qui concerne le choix des prénoms, et plus particulièrement de la stricte interprétation que certains officiers de l'état civil donnaient à la loi. Il n'était en effet pas rare que ceux-ci refusent de recevoir dans leurs actes le prénom choisi par les parents, qui étaient alors obligés de se rabattre sur un autre prénom, souvent désuet (pour des exemples d'interprétation stricte par les officiers de l'état civil, voir notamment Anvers, 1er octobre 1975, R.W., 1975-

(*) Deuxième session de la 49e législature.

1976, 2008, met noot Pintens, W.; Rb. Brussel, 8 januari 1975, *RW*, 1975-1976, 1263, met noot Pintens, W.; Rb. Brugge, 7 januari 1975, *RW*, 1974-1975, 2143, *JT*, 1975, 640).

De rechtspraak interpreteerde de wet weliswaar ruimer, maar de meeste ouders hebben de weigering van de ambtenaar van de burgerlijke stand niet aangevochten bij de rechtbank, om evidente financiële redenen, of uit loutere onwetendheid.

Dit alles heeft tot gevolg dat heel wat mensen vandaag ontevreden, zelfs beschaamd zijn over hun opgelegde voornaam die volkomen onaangepast is aan de evolutie van het taalgebruik. Voor die mensen moet het dan ook mogelijk zijn om zonder veel problemen hun voornaam te kunnen wijzigen.

Het huidige registratierecht van 20 000 frank vormt voor velen echter een ernstige financiële drempel, vandaar dat de mogelijkheid om dit recht te verminderen tot 2 000 frank moet uitgebreid worden voor de hierboven beschreven gevallen.

Om voor een vermindering in aanmerking te komen moet tegelijkertijd aan twee voorwaarden voldaan zijn :

— de huidige voornaam is manifest niet aangepast aan de evolutie van het taalgebruik, met andere woorden manifest ouderwets klinkend, uit de tijd, enz.

— de nieuwe naam moet een moderne of verkorte versie zijn van de huidige naam.

R. CUYT

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid zoals bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 249, § 1, van het wetboek van registratie-, hypotheek- en griffierechten, wordt na het tweede lid het volgende lid ingevoegd :

« Het vorige lid is eveneens van toepassing wanneer de voornaam, waarvan de wijziging wordt gevraagd, niet meer past bij de evolutie van het taalgebruik, en tegelijkertijd de nieuwe voornaam die gevraagd wordt daarvan een moderne of verkorte vorm is. »

18 juli 1996.

R. CUYT

1976, 2008, avec note de Pintens, W.; Tr. Bruxelles, 8 janvier 1975, *R.W.*, 1975-1976, 1263, avec note de Pintens, W.; Tr. Bruges, 7 janvier 1975, *R.W.*, 1974-1975, 2143, *J.T.*, 1975, 640).

Si la jurisprudence a donné à la loi une interprétation plus large, la plupart des parents n'ont cependant pas contesté la décision de l'officier de l'état civil devant le tribunal, pour d'évidentes raisons financières ou par ignorance.

Il en résulte que de nombreux citoyens sont aujourd'hui mécontents, voire gênés du prénom qui leur a été imposé et qui, souvent, ne correspond plus du tout à l'évolution de l'usage. Il faut dès lors que ces personnes puissent modifier leur prénom sans trop de difficultés.

Le droit d'enregistrement réclamé pour un changement de prénom, qui représente actuellement 20 000 francs, constitue pour beaucoup un obstacle financier majeur. C'est la raison pour laquelle nous proposons que la réduction à 2 000 francs puisse être étendue aux cas évoqués ci-avant.

Pour pouvoir bénéficier de cette mesure, il faudra remplir simultanément deux conditions :

— que le prénom actuel ne soit manifestement plus conforme à l'usage, c'est-à-dire qu'il soit manifestement désuet, démodé, etc.;

— que le nouveau nom sollicité soit une forme moderne ou un diminutif du nom actuel.

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Dans l'article 249, § 1er, du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 2 et 3 :

« L'alinéa précédent s'applique également si le prénom dont la modification est demandée ne s'accorde plus avec l'évolution de l'usage et que le nouveau prénom sollicité en est une forme moderne ou un diminutif. »

18 juillet 1996.